Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
спеціалізованого автомобіля конвойної служби військової частини
3113 Національної гвардії України

20.12.2024

Чернівці, 2024

І. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 191 , 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 20.12.2024 групою НПМ здійснено відвідування місця несвободи – спеціального автомобіля конвойної служби військової частини 3113 Національної гвардії України в Чернівецькій області (фото 1-2).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Ісопенко Ірина Юльянівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернівецькій області (керівник групи НПМ);

Сидоренко Олександр Олегович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Лупу Аріна Віталіївна, представник громадської організації (регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Спеціальний автомобіль оглянуто на території Шевченківського районного суду міста Чернівці за адресою: вул. Кафедральна, 4, місто Чернівці, Чернівецька область, 58000.

Відвідування місця несвободи проведено у присутності командира І стрілецького батальйону з КЕП (конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних) та ОГП (охорони громадського порядку) військової частини 3113 Національної гвардії України – майора Нагорного Дениса Сергійовича.

На момент відвідування спеціального автомобіля до Шевченківського районного суду міста Чернівці для участі у судовому засіданні доставлено одного обвинуваченого, який відмовився від спілкування з представниками НПМ.

Спеціальний автомобіль побудований на базі ГАЗ 3309, реєстраційний номер СЕ 170G, 2013 року випуску. Дата останнього технічного огляду – 22.11.2024. Для входу до кузова спеціального автомобіля наявна одна сходинка. До кузова спеціального автомобіля, з лівої сторони, ведуть металеві двері із заґратованим вікном з рухомою рамкою (фото 3).

Салон кузова розділений на дві зони, перша – для розміщення варти, друга – розділена металевими перегородками з вентиляційними отворами на приміщення для взятих під варту осіб.

Салон кузова спеціального автомобіля розрахований на одночасне перевезення 6 взятих під варту осіб. В зазначеному автомобілі облаштовано

1 загальну камеру для взятих під варту осіб на 3 місця (фото 4) та 3 окремих одномісних камери (фото 5) для роздільного розміщення у спеціальному автомобілі різних категорій осіб, взятих під варту.

Камери розташовані по периметру кузова спеціального автомобіля праворуч від входу, а місця для варти – у задній частині салону. Площа загальної тримісної камери складає 1,6 м^2, площа одномісних камер становить 0,52 м^2, висота загальної та одномісних камер складає 1,75 м.

Камери спеціального автомобіля обладнані дерев'яними сидіннями (фото 6). Сидіння закріплені на міжкамерних перегородках або стінах кузова. Розміри місць для сидіння у одиночних камерах становить 0,22 м^2 , у загальній камері – 0,7 м^2. На протилежних від сидінь стінах камер обладнано горизонтально орієнтовані пристінні поручні для запобігання втрати рівноваги під час руху.

Більша частина площі полотна дверей камер мають вентиляційні отвори, які забезпечують вентиляцію та додаткове освітлення у приміщеннях камер, візуальний контроль за взятими під варту особами з боку конвою, а також можливість для затриманих викликати варту (фото 6).

Кузов спеціального автомобіля обладнаний системою штучного освітлення, сигнально-переговорним пристроєм для зв'язку між співробітниками варти у салоні кузову та у кабіні водія, природною та механічною припливно-витяжною вентиляцією, а також електричним обігрівачем салону. Слід зазначити, що вищезазначені обладнання перебувають у технічно справному стані.

Спеціальний автомобіль оснащений двома вогнегасниками, один з яких знаходиться у кабіні спеціального автомобіля, а інший у салоні (фото 7). Обидва вогнегасники мають актуальні відмітки про проходження технічного обслуговування (фото 8). Спеціальний автомобіль обладнаний системою відеонагляду (фото 9).

У приміщенні для варти наявний полиця для особистих речей взятих під варту осіб (фото 9). У даху фургону обладнаний аварійно-рятувальний/ вентиляційний люк прямокутної форми, який має ущільнюючі елементи, що запобігають проникненню вологи всередину приміщення.

Спеціальний автомобіль оснащений аптечкою для надання домедичної допомоги, які містять лікарські засоби з актуальними термінами придатності (фото 10).

Гострих та інших небезпечних предметів у кузові спеціального автомобіля не виявлено.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 21 Конституції України) та маломобільних груп населення.

1. Відповідно до Конституції України та Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, особи з інвалідністю в Україні володіють усією повнотою соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод.

Також, діяльність держави щодо таких осіб виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає у виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів транспортної інфраструктури, дорожнього сервісу, транспорту.

Поряд з цим, представниками НПМ встановлено, що транспортний засіб, який використовується для конвоювання осіб, узятих під варту та/ або засуджених до позбавлення волі не обладнаний відповідними спеціальними засобами (підйомник або пандус для транспортних засобів, облаштування для фіксації крісел колісних для осіб з інвалідністю або автомобільне крісло, яке трансформується в інвалідне крісло тощо), що може призвести до випадків травмувань осіб з інвалідністю.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Військовій частині 3113 Національної гвардії України:

1. створити умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до спеціальних транспортних засобів для перевезення осіб, узятих під варту осіб та/або засуджених до позбавлення волі.

До звіту додаються: фотофіксація на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернівецькій області **Ірина ІСОПЕНКО**

Фотофіксація	
Фото 1	Фото 2
	
Фото 3	Фото 4
	
Фото 5	Фото 6
	

Фото 7	Фото 8
	
Фото 9	Фото 10
	